

Försvarsdepartementet

17 februari 2025

FACKFÖRBUNDET STS YTTRANDE ÖVER PROMEMORIAN MYNDIGHETEN FÖR CIVILT FÖRSVAR - ETT NYTT NAMN FÖR MYNDIGHETEN FÖR SAMHÄLLSSYDD OCH BEREDSKAP (MSB) OCH VISSA ORGANISATORISKA FÖRÄNDRINGAR

Dnr: Fö2024/01767

Fackförbundet ST organiserar arbetstagare inom staten eller med statligt uppdrag. Vi representerar över 100 000 medlemmar och däribland ingår anställda inom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Nedan inkommer vi med vårt yttrande.

Fackförbundet ST:s övergripande kommentar till utredningen

Fackförbundet ST sympatiserar med regeringens ambition att genomföra ett fokusskifte för myndigheten i och med ett ändrat säkerhetsläge efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022. Förslaget om att myndigheten ska få ett nytt namn *Myndigheten för civilt försvar* ska spegla denna förändring.

Ur ett medborgarperspektiv frågar vi oss dock ifall myndighetens namnbyte kommer att leda till ökat förtroende, eller ifall det riskerar att leda till att verksamheten som fokuserar på samhällsfarliga olyckor och krisberedskap kommer i skymundan. Något som skulle försämra allmänhetens kännedom om den mångfald av uppdrag myndigheten ansvarar för.

Vi menar även på att kostnaderna som namnbytet medför, omkring 10 miljoner kronor enligt utredningen, bör innebära att myndigheten får ett motsvarande tillskott. Myndighetens budget är planerad utifrån verksamhetens behov. Om samma resurser ska användas till ett nytt uppdrag, kommer annan verksamhet eller medarbetarna på arbetsplatsen påverkas negativt.

Myndigheten har sedan tidigare ett brett uppdrag som innefattar vitt skilda verksamheter. Det finns en risk att omorganisationen leder till att de olika verksamheterna de facto ser på sig själva som separata entiteter och att det bildas stuprör mellan de olika rollerna myndigheten har (sektorsansvarig-, systeminriktande och beredskapsmyndighet).

I och med detta anser Fackförbundet ST att det finns argument för att, istället för en omorganisation, dela upp myndigheten. Precis som Försvarsberedningen ser vi även ett behov

av förändring av myndighetens “kultur, inriktning och fokus” (Ds 2023:34). En förutsättning för att omorganisationen ska få önskad effekt är att myndigheten får ett tydligt ledarskap som klarar av att hålla samman verksamheten.

För att motverka att verksamhetens funktionalitet och arbetstagarnas organisatoriska och sociala arbetsmiljö drabbas i samband med omorganisationen, vill vi poängtera vikten av att involvera arbetstagarorganisationerna. När dessa ges tid och utrymme för dialog och påverkan tidigt i processen, ger det goda förutsättningar att undkomma långtgående problematik och verksamheten kan därmed återgå till ett fullt effektivt arbetssätt.

Samtidigt som vi delar regeringens bild av en förändrad omvärld och att det därför är rimligt att öka fokus på det civila försvaret, vill vi skicka med en uppmaning om vikten av att övriga delar av verksamheten inte nedprioriteras. Utöver säkerhetspolitiska hot, kommer framtiden även att präglas av klimatförändringar och de effekter de medför i form av översvämningar, skogsbränder och andra väderfenomen som riskerar få samhällsfarliga konsekvenser.

Myndigheten skriver i sin egen rapport *Klimatförändringarnas effekter på förekomsten av naturolyckor (2024)* att “*Extrema väderhändelser kommer bli mer frekventa och mer omfattande på grund av den pågående klimatförändringen. Det ökar risken för klimatrelaterade olyckor och de negativa konsekvenserna från olyckor i samhället kan bli stora i framtiden.*”

I samband med denna översyn av myndighetens struktur och huvudsakliga fokus, hade Fackförbundet ST önskat att utredningen tog de nära förstående, och pågående, effekterna av klimatförändringarna i beaktning. Då dessa förändringar riskerar att påverka myndighetens arbete väsentligt över tid.

Oscar Eriksson

Utredare, Fackförbundet ST

Britta Lejon

Förbundsordförande, Fackförbundet ST